

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ štiri leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
seminarju (Knaben-
seminar.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

D Denešnja 1. številka „Slov. Gospodarja“ do-
pošlje se vsem dosedanjim prejemnikom, prihodnja
2. številka pa samo naročnikom in deležnikom kato-
liškega tiskovnega društva za Lavantinsko škofijo.

Deležnina znaša za celo leto **5 fl.** Naročnina
za celo leto **3 fl.**, za pol leta **1 fl. 60 kr.**,
za četrt leta **80 kr.**

Opravništvo.

Pravo domoljubje, kdo ga kaže in kedaj!

Zlato se skuša v ognju, vera v djanjih, prava ljubezen pa v nadlogah in nesrečah. Jednaka je z ljubeznijo do mile očetnjave, z domoljubjem. Slovani ne moremo reči, da se nam v Avstriji tako dobro godi, kakor Nemcem in Magjarom. Lutrovci in še celó Judje uživajo v svojih verskih zadevah več samostalnosti in samouprave, kakor ogromna katoliška večina. Vendar gledé domoljubja in požrtvovalne zvestobe do mile nam Avstrije bili smo katoličani vsake narodnosti in Slovani vsakega verstva vselej — prvi. Vse drugače pa so se obnašali nekatoličani, liberalni Nemci in Magjari. Lutrovci so nekdam proti našim vladarjem na pomoč klicali Švede in Francoze, ogerski kalvinci so pogosto s Turkom vlekli. Liberalni Nemci so se l. 1848. z Magjari in Italijani vred spuntali, in poznej nesrečne vojske proti Prajzem l. 1866 očitno veselili rekoč, da je pri Sadovi (nesrečni bitki pred Kraljevim gradcem) prvič zopet zažvrgolel „škorjanček svobode“. Lani so se povékšanju Avstrije z Bosno in Hercegovino na vse kriplje ustavljali. Nemški ustavoverni poslanci so toliko brezobzirni bili, da so hoteli našo pridno vojsko zmanjšati in tako Avstrijo oslabeti sedaj, ko so vsi naši sosedji grozivo oborožani in skoro vsak komaj čaka prilike, da bi nam kak kos zemlje odtrgal. Še ni dosti. Ko so videli, da jim ne bo obveljalo, narveč, da bo za podaljšanje sedaj vejavne vojaške postave glasovala večina poslancev, začeli so kar s „Prajzem“ kakor s kakim „parteljnomo“ žugati. Ustavoverni liberalec in nemški vekač vitez plem. Schönerer je kaj grdo prusačko pesem za-

krolil v državnem zboru blizu grada, v katerem uže več kakor pol tisoč let stoluje slavna rodbina avstrijskih cesarjev! Predznil se je ta prusak izreči očitno: kako nemško prebivalstvo pogosto že pravi: oj da bi skoraj prišli pod nemško pruskega cesarja! To se reče: jaz Schönerer in moji nemški volilci želimo, da bi avstrijski cesar bil še enkrat od Prajza premagan tako močno, da bi nemške dežele zgubil. Ali ni to grdo, nesramno, veleizdajalno? Gotovo! In ko bi se kaj enakega na Angleškem, Francoskem, Italijanskem ali Pruskem zgodilo, tovarši poslanci bi takega Judeža gotovo zgrabili, natepli in izvrgli. Kaj so pa ustovorni in liberalni pajdaši in dunajskem državnem zboru nesramnežu Schönererju djali? Nič, molčali so! Ne predsednik Reehbauer, ne celjski Forreger, ne mariborski Duhač, ne hrastovski Pauer, ne wildhauski Karneri, ne znani Seidl... nobeden ni besedice črnil zoper nezaslišano žaljenje avstrijskega domoljubja in dolžnega spoštovanja in zvestobe do svitlega avstrijskega cesarja. Vsi so sedeli in čepeli na svojih sedežih in molčali, kakor da bi jim bil Schönerer vsem prav iz sreca govoril. Ali ni sedaj opravičeno tukaj misliti po znani prislovcici: kdor molči, ta pritrdi? Ali ne moremo sedaj reči, da je vsa nemška liberalno-ustavoverna stranka grdega prusaštva pijana? Če ne, zakaj pa se niso jeni poslanci zmezili, genoli, upri in protestirali zoper izdajalno, judežve besede Schönererjeve? Tukaj se je enkrat prav nesramna politična hinavščina razkrila. Liberalni ovi zijaki vedno trobijo in po svojih listih natolcujejo Slované in katoliške Avstrijane; prvim očitajo, da bočejo pod Rusa priti, druge pa nazivljajo brezdomovinske papeževce! Nesramna hinavščina! Sami smrdijo izdajalnih nakan in zijajo in škilijo v prusko Nemčijo, najzvestejše domoljube avstrijske pa grdijo. Slovani nimamo niti enega Schönererja ne, katoliški Nemci pa so odločno ugovarjali in protestirali! Rečemo razločno: katoliški Nemci, namreč katoliški in dobro verni nemški kmetje Spodnje in Gornje Avstrije in pa nemški katoliški škof v Lincu. Kmetje so v tele-

gramih do predsednika v državnem zboru, v pis-
mih do Schönererja, linečki škof pa v posebnem
pismu do duhovščine slovesno izrekli, da se ne
strinjajo s prusakom, da obsojujejo in zametujejo
ove grde, nesramne in izdajalne besede! „Pri ver-
nem katoličanu toliko izdajalstvo ni mogoče, am-
pak le pri spridenem in nevernem liberalcu“.

Sicer pa je prav, da je Schönerer izbleknil
enkrat javno, česar je bilo njegovo prusačko srce
polno. Nemci so dobili priliko pokazati, da niso
vsi taki, kakoršni so jihovi poslanci, marveč da
so v ogromni večini zvesti cesarju in Avstriji.
Pokazalo se je, da so pri njih prusaštva pijani le
nekateri poslanci, pešica drznih kričačev in za-
peljani nekateri in po liberalizmu sprideni mest-
jani. Katoliški, verni, nemški kmet, mestjan, meš-
nik . . . je kakor nekdanj tako tudi sedaj navzet
pravega avstrijskega domoljubja in želi s Slovani
v cesarstvu mir in spravo. Dal Bog, da bi se ta
vsem potrebna sprava brž dognala! Vendar prej
moramo sedanje liberalne poslance pri volitvah
izbačiti. Prilika bo kmalu prišla, namreč pri novih
volitvah za državni zbor! Takrat se naj sveta
pokaže povsod srčno, krepko in zmagonosno av-
strijsko domoljubje. Potem se nam za blagor Av-
strije ni treba bati!

Gospodarske stvari.

Skrbimo za umno kmetovanje, za napredek v
gospodarstvu!

I. „Kaj nam pomaga dobra letina, če pa pri-
delkov prav v denar spraviti ne moremo, tako
hudo prej nikoli ni bilo.“ Tako toži sedaj mnogo
ljudi. Toda ne obupajmo! Ne drzimo križem rok!
Prazno je vzdihovanje po preteklih časih in raz-
merah, katerih nazaj pozvati ni moč. Marveč ob-
našajmo se primerno tirjatvam sedanjih dni. Po-
gledujemo bistrim okom po uzrokih nepovoljnega
svojega stanja, potem pa jim skušajmo moški v
okom stopiti!

Izmed uzrokov slabim razmeram pri naših
kmetiskih ljudeh so trije poglavitni: liberalizem,
spremembe v mednarodnih razmerah, slabi pridelki
vsled zanemarjanja in zaostajanja v umnem, na-
predovalnem gospodarstvu. Kolike rane da je li-
beralizem v kratkih letih svojega gospodstva uže
vsekaj našemu kmetškemu ljudstvu, to le preveč
in nemilo čutimo: pomnožene dače, povzvišane
doklade, trganje in razkosovanje posestev, ženito-
vanje nimaničev, rastoča nepoštenost in razuzda-
nost pri mlajini in poslih, naposled prav judovska
odrtija . . . spravljaajo kmetški stan na nič! Uboštvo
pa raste! Dodati moramo še, da imajo liberalni
poslanci tudi propad naših manjših obrtnikov, fa-
brikantov, fužinarjev, trgovcev itd. na rovašu. To
pa nekaj zato, ker so proglasili obrtniško svo-
bodo na korist velikim fabrikantom, velikim tr-
govcem in sploh denarnim mogotcem ter na škodo

in propad malim obrtnikom in menj premožnim
ljudem! Še bolj nemilo so pa nas vse zadeli s
kupčijskimi nagodbami, katere so sklenili z An-
gleškim, Francoskim, Nemčijo in Italijo, zadnji
čas tudi z Rumunijo. Naši liberalci so tukaj zopet
prav neprevidno koprnili in goreli za svobodno
kupčijo, katera je le Judom od nekdanj najbolj všeč.
Vsled tega so colnino na tuje blago pri vvažanju k
nam ali popustili ali znatno znižali. Nasledki so se
kmalu prikazali. Državna blagajnica je dobivala mno-
go manj dohodkov iz colnine, primanjkljaj pa smo
moral davkeplačilci pokrivati in smo ovo ljubez-
njivost čutili pri povzvišanih dačah. Dalje je vedno
več denarjev za tuje blago izhajalo v tuje dežele
in naposled so domači obrtniki in fabrikanti zapo-
redom na nič prišli, ker niso mogli tako, kakor
prej, svojih izdelkov prodavati. Tujci so se mastili,
mi pa smo doma začeli ubožati in stradati. O tej
reči bi se dalo veliko pisati. Rečeno bodi dosti.
Liberalni gospodarski nauki bili so nam ravno
tako na škodo, kakor liberalni politični in verski,
prav za prav neverški, nauki! Tukaj je treba brze
spremembe! Kajti pri vseobčnem ubožanju propada
tudi — kmet!

Drugi uzrok slabemu stanju pri naših kme-
tovalskih zadevah so neizmerne spremembe v med-
narodnih razmerah. Kaj mislimo, to bo hitro jasno!
Telegraf, parobrodi in železnice nekako čudno kr-
čijo daljave med deželami in deli svetā. Iz tega
pa je prišlo nasledkov, ki uže prav nemilo na
naše kmete pritiskajo. Le pomislimo, koliko so
kmetje in sploh ljudje kraj večjih cest zgubili za-
sluška in denarjev! Prej je od vsakega voza „pa-
rizerja“ celo pot od Celovca do Varaždina, od
Ljubljane do Gradca vedno kapljalo za ljudi ob
velikih cestah. Stareji kmetje še se dobro spomi-
njajo, koliko so z vošnjami zaslužili. Vse to je
zdaj proč in zgubljeno! Ali to še ni vse! Bolj ob-
čutljivo za naše kmete je to, da železnica tuje
zrnje, vino itd. naglo privaja in ceno gubi domačim
pridelkom. Koliko so naši ljudje uže kregali so, kako
ogerska pšenica, ogersko vino, ogerska moka itd.
jihovim pači ceno in ovira, ali celo zabranjuje
dobro prodavanje pridelkov! Ali tudi na Ogerskem
začenjajo čutiti nepovoljni upliv železnice in paro-
brodov. Kajti s pomočjo teh dovažajo Rumuni,
Rusi in celo Amerikanci veliko več, in boljšega
zrnja, ki je mnogo bolj po ceni, na evropske sej-
move in tržišča in tako spodrivajo avstrijsko-ogersko
zrnje čedalje bolj. Vsled tega morajo naši pridelki
na ceni zgubiti in še tedaj težko kupca dobiti.
Temu popolnem v okom priti ni mogoče. Ali hudi
nasledki za nas se dajo znatno zmanjšati po raz-
umnih ministrib. Sredstev imajo veliko na razpo-
laganje; tujemu blagu je treba naložiti primerno
visoko colnino, domačim pridelkom se morajo tarife
na železnicah vsem jednako znižati. Napake, ka-
koršne so sedaj pri tarifah, bi se ne smele trpeti.
Tako n. pr. dobili so ogerski zrnški trgovci posebno
in zelo znižane tarife za pošiljatve v Švicariko;

za vse druge veljajo navadne in visoke tarife tako, da je vožnina za meterski cent zrnja iz Maribora do Švicarske meje veliko večja, nego iz Budimpešte do Švicarskega. To je očitno poškodovanje štajerskih trgovcev na kvar štajerskim kmetom, ki potem takem zrnja po primerno dobri ceni prodati ne morejo. Vendar, kakor smo uže rekli, tukaj zamorejo pomagati le dobri ministri. Teh pa nam ne bo zmanjkalo, če bomo dobre poslance volili, ki bodo pre naredbo volilnega reda tirjali tako dolgo, dokler nje nam ne priborijo. Kmetov ljudi je največ, ti plačujejo davka največ, izmed njih se izbere novincev za vojake največ. Pravica torej tirja, da se jim tudi poslancev odkaže — največ. Ko bodo pa ti večino dobrih poslancev imeli v državnem zboru, potem ni dvomiti, da se bode vse tako uredilo, kakor kaže večini prebivalstva, t. j. kmetov ljudem, na korist in blagor, ne pa kakor le oderuhom ugaja, Judom in liberalnim kričačem!

Tretji uzrok slabemu stanju pri kmetih gledé prodavanja tega, kar so pridelali, pa so slabi pridelki sami. Slabi so pa, ako tukaj ne gledamo na slabe letine, zaradi mnogovrstne nevednosti, popustljivosti in zaostajanja v razumnem, umetnem, napredovalnem gospodarstvu. Napredek posebno v prirodznanskih vedah je res velikansk in postaja od dne do dne ogromniši. Prebrisani narodi jih marljivo porabljajo sebi v prid in nadomestujejo z umetnostjo, kar jim menj ugodna zemlja ne daja ali več dajati ne more, ker je uže izpita! Tako je nastalo umno, umetno gospodarstvo, po katerem ljudje pridelujejo veliko bolj po ceni ali vsaj veliko več in lepših pridelkov, ter uživajo večji blagostan, kakor Rumuni, Rusi in Amerikanci na svoji še deviški in neizmerno rodovitniši zemlji. Francoska vina, angleški konji in svinje, holandska goveda, švicarski in meklenburški sir, bavarsko zrnje, württemberško sadje itd. so najboljša in najlepša na svetu, sam nasledek razumnega, napredovalnega gospodarstva! Jednako moramo tudi avstrijski, slovenski kmetovalci postopati. Mnogo se je v tej zadevi uže zgodilo, še več je pa treba storiti. Res hvaležni moramo biti svojim vladarjem, ki so po sijajnem zgledu, koji njim je dala slavna cesarica Marija Terezija, veliko storili za zboljšanje kmetijstva, posebno s tem, da so podpirali snovanje kmetijskih družeb. Skoro vsaka dežela ima vsaj po eno tako deželno kmetijsko družbo. Naša štajerska dela uže 55 let. Nekateré teh družeb so zadnji čas popustljive postale. Vendar je njihovo delovanje vsakako neizmerno važno. Torej mislimo svojim bralcem ugodno postreči, ako jim v prihodnjih številkah delovanje ovih družeb, zlasti štajerske, koroške, kranjske in goriške, nekoliko pojasnimo. Tako bodo ob enem proizvedeli, kaj se je za razumno in napredovalno gospodarstvo uže storilo, posebno lani, in kde bo nam še zelo vrle in močne marljivosti treba!

(Dalje prih.)

Kako se da travnik pomlajiti in pognojiti.

M. Navoziti se mora na travnike dobre prsti, blata iz ribnikov in jarkov, pepela prekuhanega, in miljarij, salitarij, lugarij, cestnega blata, laporjvine itd. Ta navožená tvarina se mora po travniku enakomerno raztrositi. Prst se navaža najbolj primerno v jeseni ob suhem vremenu ali po zimi, ko je zemlja trdno zmrznjena. Navožená prst se mora brž raztrositi, tako se slabe rastline zadušé, boljše pa pomnožé. Te začné potem pomlajene in veselejše rasti. Ko bi drn premalo dobrih rastlin imel, mora se travnik z dobro prstjo potrošen s primernim travniškim semenom posejati in ga potem z grabljami ali z brano zavleči. — Travnik se gnoji zaradi večega pridelka krme. Za gnojenje travnikov morajo se pa le take gnojne tvarine jemati, ki se kmetovavcu ali same ob sebi ponujajo, ali pa ktere se brez velikih stroškov pripraviti dajo. Kot taka gnojna tvarina se pa priporoča pred vsem drugim mešani gnoj ali kompost. Ko bi pa tega ne bilo, se mora pa vzeti kratek, dobro preležan in pregnjit gnoj.

Gnojnico na travnike navažati kaže najbolj spomladi kratko pred kakim dežjem ali brž po njem. Razne sorte pepela, če so suhe, dobre in rahle, so za gnojenje travnikov kaj koristne. Tudi krompirjevec, ki se jeseni po travniku raztroši in spomladi, predno začne trava zopet poganjati, je travnikom prav dobro gnojilo. Z gnojenjem se pridelek travnikov lahko na dvojno spoviša, seveda če ni travnik zaplavljam podvržen.

Stoletni koledar pravi, da bo leto 1879. hladno in bržčas menje rodovitno. Mesenca januarja je mrzlo do 30. potem vetrovno in menje mrazno. Februarja 1. oblačno, od 3—6 oblačno in mrzlo, 8. lepo, 13. dež, in 16. sneg in huda zima. Marca je 6. 8. in 9. vlažno, 13. 14. in 15. dež, 18. 19. in 20. led. 22. topel dež, 26. se izvedri, lepo in toplo, ob koncu zopet hladno. April je do 15. hladen in sušen, 16. in 17. mraz, od 25. do konca toplo, 28. gromenje in toplo. Maja bo lepo do 6. pri ostrih in hladnih vetrih, potem od 8—18. prav toplo in sušno, 25—29. topel dež in rodovitno. Junija bo sprva lepo, 9. in 10. dež, potem jutranje megle do 13. dalje dež do 23. potem lepo do konca. Julija prve dni silna vročina, od 5—21. dež, potem lepo toplo do konca. August bo tudi sprva silno vroč, potem deževje od 5—19. potem 20. lepo in naposled do konca nestanovitno vreme. September bo lep do 4. potem bo 5. močen dež in potem lepo do 20. Zadnji den bo dež. Oktobra bo dež do 14. Potem bo lepo do 24., kateri den bo dežilo, potem zopet lepo, ob koncu megla in hladno. November začne lepo, 5. in 6. viharji, potem 2 dni dež in zatem zopet lepo do 16. včasih megla, 17. oblačno in mrzlo do 28. potem dež do konca. Dežember 1. bo lep, potem burja do 16. mrzlo do 20, oblačno do 29, sneg in jako mrazno. Spomladi se bo slane bati, pogosti deži poleti

bodo malo zdačni, jeseni bo rano mraz in decembra bo nastala huda zima do februarja prihodnjega leta. Letina ne bo preslaba, prirastlo bo vsakega pridelka nekaj, le za vino ne kaže dobro, čeravno bi utegnilo se kabrnkov mnogo naleči! Sadja bo v nekih krajih mnogo, v drugih srednje, in v tretjih nič. Poleti bo malo neviht ali hudih ur. Jeseni se bo prikazalo mnogo mišij. Sploh leto 1879. bo podobno letom 1837. 1844. 1851. 1858. 1865. in 1872. Tako prorokuje 100letni koledar. Bodemo videli, ali bo kaj zadel ali ne!

Živinska kuga pri goveji živali prikazala se je jako hudo na Pruskem. Vsled tega so Holandci, Belgijanci, Francozi in Angleži meje zaprli vsem govedom, ki bi se tje imele vvažati iz Nemčije. To je Bismarka tako razgnjevalo, da hoče tudi on meje zapreti, ne samo proti Rusiji, od koder je kužna bolezen prišla, ampak tudi proti Avstriji. Pravi, da se v Avstrijo gvoža brez zdatne varnosti ruska in rumunska goveja živina. To je sicer nekoliko res, ker Dunajčani zavolj mesa preveč branijo oster zapor ruske in rumunske meje! Vendar zapor nemške meje bi našim živinskim kupcem veliko škodil, cena bi pri govedah znatno pala. Zato bodo ministri naposled vendar prisiljeni mejo proti Rumuniji in Rusiji popolnem zapreti.

Pravico ribiti v Muri hoče štajersko ribarsko društvo celó v svojo oblast dobiti in potem za umetno pomnoženje rib v tej reki skrbeti!

Skušn čebolerejec bil je nekde srenjski župan. Dva posestnika imata bučele. Naenkrat se eden panj roji in mladi roj se vsede na bližnje drevo. Obadva posestnika si ga svojita. Prepirajé se, prideta k županu. Ta pa hitro vé, kaj mu je storiti, da pravdo pravično razsodi. Gre in pogrne roj v slamnat koš, mu pri tem vzame matico in jo skrije. Zapuščene bučelice začnejo sedaj koš zapuščati in letijo vse k staremu panju, iz kterega so se bile izrojile. Lastnik je najden. Župan spusti matico v panj in drugi den izleti mladi roj tako, da ga je pravi lastnik lahko dobil!

Sejmovi na Štajerskem. 7. januarja Maribor; 11. jan. Planina.

Sejmovi na Koroškem. 11. jan. Milstadt; 13. jan. Beljak, Pliberk, Strassburg 13.

Dopisi.

Iz Maribora. (Blago delo -- novi mirodvor -- prusaštvo -- dijaško društvo). Gospejska družba je napravila 23. t. m. ubogim šolaricam, ki jih ima na svoji skrbi, bogato obdarovana jaslica pri šolskih sestrah, pri kterih te deklice v šolo hodijo. Blizu 200 otrok je bilo z zimsko obleko in z obuteljo obdarovanih. Gospé same so v ta namen milošnjjo po mestu nabirale. Tudi mil. knez in škof so to mično slo-

vesnost obiskali, in za obutelj podarili 30 fl. Bodi v imenu ubogih otrok vsem dobrotnikom izrečena najsrčnejša zahvala! — Od 1. januarja naprej bodo mariborske mrliče začeli daleč iz mesta nositi ali voziti na novi mirodvor v Pobrežah tje doli proti Digošam, če bo namreč do te dobe c. k. namestništvo potrdilo novi pokopni in plačilni red za pokapanje mrličev. Ovi red je sestavil baron M. Rast, mestni zastop pa odobril. Pokopališče je za vse brez ozira na verstvo, tedaj za katoličane, lutrovice, Jude, itd. Navadni grobi ostajajo na miru 10 let, grobi z železnimi križi ali ploščami zaznamovani 15 let, kupljeni grobi 25 let. Za grob prve vrste se bo tirjalo 1 fl., druge 5 fl., tretje 15 fl., četrte 50 fl., pete pa 50 kr. Pokopiču bo se trebalo plačati po 1 fl. 10 kr. — Ko so vojaki našega regimenta štev. 47. Hartung obhajali svoj slovesni vhod, bilo je mesto lepo ozalšano in po ulicah bilo je mnogo zastav izobešenih, večjidel samih štajerskih in cesarskih, prusačko-nemške obesili so samo pri trgovcu Čampi in mestjanu Naskotu. Mislimo, da niso vedeli, kaj pomeni prusačko-nemška zastava? Sedaj menda, ko je poslanec Schönerer svojo prusačko izdajalstvo v državnem zboru izjavil, bodo uže vedeli, in nadejamo se, da ne bodo nikoli več žalili avstrijskega domoljubja. Štajerci, Slovenci in Nemci, nečemo nič vedeti o pruskem cesarju, mi ostanemo zvesti svojemu avstrijskemu cesarju! Pruske zastave so nam gnjus in znamenje izdajalnih, judeževih nakan! — Podpirovalno društvo za gimnazijske dijake imelo je lani 1157 fl. dohodkov in samo 727 fl. potroškov, društvo za realkine dijake pa 946 fl. dohodkov in samo 155 fl. stroškov. Čudno, ali je zmanjkalo dijakov podpore potrebnih ali vrednih!? Čemu se denar pobira, če ne v hitro podporo?

Iz Gradca. (Deželnega zbora) važniši sklepi bilo so še sledeči: 1) Vlada naj bi skrbela, da se vpelja postava zoper oderube, ki prevelike obresti zahtevajo, in pa zoper take, ki kake vadloženo posestvo, kedar bi se imelo prodati, tako poškodujejo, da upniki škodo trpijo. 2) Deželni odbor ima pazljivo gledati: a) da srenjski odbori nepotrebnih stroškov ne delajo in kedar jim je treba za kako doklado prositi, naj to natanko dokažejo; b) da se poizve, na kak način se srenjsko posestvo, bodi si kak gozd, njiva, travnik ali miša, srenji v prid obrača. 3) Deželni odbor ima vlado na to pripraviti, da se živinski zdravniki primerno pomnožjo. 4) Sklep, po kterem se deželnim gradnikom in učiteljem, kedar morajo k vojakom iti, plača dostojno vredí. 5) Vsi prejšnji sklepi, po kterih se je deželnemu odboru kaj denarja dovolilo, ki se še pa do zdaj porabil ni, so neveljavni. 6) Za vse izredne stroške ima deželni odbor vsako leto od deželnega zbora dovoljenje dobiti. 7) Deželnemu odboru se naloži načrt narediti, da se brez kake škode za ljudski blagor deželni stroški zmanjšajo in da bodo z dohodki v enaki meri. 8) Od pive in žganja se naj vpeljajo doklade za deželne

potrebe. 9. Za leto 1879. se ne smejo posestnikom davki za deželno doklado zvišati, pač pa se naj od vžitnine krčmarjem in mesarjem 8% doklade naloži, da se poravna primanjkljaj od 1,819.248 fl. Pri obravnavi tega sklepa je bila huda borba. Nasprotniki niso pomislili, da ne plačujejo samo krčmarji in mesarji tega davka, temveč tudi vsi drugi, ki v krčmi vino pijejo ali pri mesarju meso kupujejo. Leži ga vsak po malem plačuje, kakor pa kmet, ki bi moral naenkrat veliko večje davke plačati. Posebne zasluge si je pri tej obravnavi pridobil gosp. Lohninger, ki se je mnogo trudil s številkami natanko dokazati, da je taka doklada še najboljša. 10. Sklep, da se odpravi postava, po kateri mora notar potrditi resničnost podpisov na pismih, ktera pridejo z zemljiščno knjigo v dotiko. Za vse te predloge so glasovali slovenski poslanci ko en mož. Glasovali pa so tudi zato, da bi se ne smeli ljudje, posebno nimaniči ali telesno in duševno slabotni, ženiti brez dovoljenja srenjskega odbora ali župana. Ta predlog je propal, ker se še ni zadostno število liberalcev svojih krivih načel iznebilo, pa le kaki trije glasovi so manjkali, da se ni sprejel. Pamet jih le po malem srečava! Druge sklepe, katerih je za vsem okoli 200 bilo, navajati, mislimo, ni potrebno, ker za nas Slovence kake posebne važnosti nimajo. Opomniti je še to, da so krajni šolski sveti v Št. Pavlu, v Št. Petru in na Polzeli, vsi v Savinjski dolini, prosili, naj bi se njihovi otroci silili po osem let v šolo hoditi, kakor da bi jim kdo branil otroke v šolo pošiljati, dokler hočejo. Tem nasproti je pa 18 srenj iz gornjega Štajerskega prosilo, naj bi se njihovi otroci ne silili več kakor 6 let v šolo hoditi. Kako je to prišlo, da so edini ti trije posavinjski krajni šolski sveti za take reči prosili, ktere se tako imajo in katerih se drugi le znebiti želijo, tega po naši pameti nikakor ne moremo razumeti. Imajo li znabiti kake tehtne uzroke, pa jih svetu povedati morejo? Može, le povejte jih, če so kaj vredni, vas še bodo znabiti posnemali, da ne boste sami tako prošnjo pred durmi deželne zbornice stali!

M. Ž.

iz Celja. (Čitalnica — gospd. Geiger — nesreča.) Naša čitalnica kaže živahnije življenje, kakor je bilo prejšnja leta. Naročila si je ob novem letu 17 raznih novin in listov. Pri volitvi novih odbornikov dobila je v odbor najvrliših mož, ki dajejo poročstvo srečnemu, uspešnemu delovanju, to tem bolj, ako se celjski Slovenci začnejo bolj za njo brigati. Novi odbor kaže to-le razvrstenje: g. dr. Josip Srnec, predsednik, č. g. prof. Ivan Krušič, namestnik, mestni kaplan č. g. J. Žičkar, tajnik, g. prof. in deželni poslanec M. Žolgar, blagajnik, g. učitelj Lever, knjižničar, nadaljni odborniki so: g. dr. St. Kočevar, cesarski svetovalec, g. dr. Filipič, koncipijent, g. Ivan Žuža, rudar, g. dr. Krašovic pozlatar. G. dr. Kočevar je čitalnici daroval 20 fl., za katero blagodušno darilo se mu je odbor prisrčno zahvalil. — Dne 23. dec.

je umrla gospodična Jožefina Geigerjeva, hči ranjega knjigarja Jožefa Geigerja. Ta mož je v Celje prišel iz Teplna na Českem l. 1820. in je tukaj močno bogat postal. Začel je tržiti s papirjem in peresi, poznej je tudi knjige vezal in z njimi tržil. Od duhovnikov je veliko denarja spečal. Bil je pa z gled poštenosti, marljivosti in varčnosti. Ko je pred nekterimi leti umrl, zapustil je vse premoženje edinej hčeri Jožefini, ki je pa ostala samica. Sedaj je tudi ta umrla in postala velika dobrotnica naše do sedaj zapuščenaj nemškej cerkvi. Vse premoženje — po odbitih stroških za uboge, dobre namene, za pogreb — se ceni na 150.000 fl. Prvo tretjino dobi očetova, drugo materna rodbina, tretjo pa nemška cerkva, tedaj kakih 50.000 fl. Sedaj bo zapuščenaj cerkva lahko popravljena in z dozidanim zvonikom, krasnim zvonilom, novimi orglami olepšana, tudi njeni nemški pridigar zamore dobiti prijetno stanovanje. Mesto sme blagej darovnici tem bolj hvaležno biti, ker samo ne more svoje cerkve popraviti. Preveč tiči v dolgovi. Celjskej hranilnici je mesto dolžno 100.000 gld. Hranilnica želi denar imeti nazaj. Vsaj tako se da misliti, ker uže več mesencev mestni župan, znani dr. Neckermann, celó po Gradcu denarjev išče. Geigerjevo knjigovezarno in prodajalnico je prevzel g. Dreksler, ki je lutovec. — Zvečer 17. dec. si je sadovni trgovec Brinčič v svojej prodajalnici vstric kasarne z ogeljem zakuril ter potem zaspal. Dim ga je v noči zadušil. Drugo jutro so ga najšli uže mrtvega!

Od sv. Križa pri Ljutomeru. (Vojaki-odrtija.) Iz naše fare je tudi več vojakov, ki so v Bosni bili v vojski zoper Turka pa se po sijajnih zmagah in slavnem osvobojenju kristijanov srečno vrnoli na svoj dom. V zahvalu večnemu Bogu, da jim je dal vse srečno prestati, imeli so na sveti den slovesno pozno sv. mešo, pri katerej so hrabri junaki ponižno svetili. Prizor bil je genljiv in spodbudljiv! Vsi pa se veselimo in smo ponosni, da štejemo med seboj takih korenjakov! V 50. štef. „Slov. Gospodarja“ sem bral o Ljubljanski hranilnici, ka ima ona toliko gotovine, da ne vedó kam z denarji. Taka hranilnica bi nam tukaj gotovo dobro služila, čeravno imamo v Ljutomeru tudi hranilnico. Vsaj jih potem toliko izmed naših posestnikov nebi prišlo na boben, kakor sedaj, ko hodijo v Gradec po denarje. Tu morajo od 100 fl. na posodo vzetega kapitala platiti za 30 fl. obresti ali činža, to pa še naprej. V 3 letih pride kmalu toliko obresti, kakor kapitala. Bog nas varuj takih denarjev na posodo. Ta gospod (? Ured.) je uže marsikterega iz posestva spravil s svojim oduštvom!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Policija je baje izvedela, da je nek socialist iz Nemškega bil na poti v Budapešto, da bi našega cesarja usmrtil; žandarje

pred cesarskim gradom v Gödölle so pomnožili. Cesar pridejo prve dni januarja na Dunaj. Novine pravijo, da bo cesarjevič Rudolf (roj. 1858.) zaročen z Matildo (roj. 1863), hčerjo saksonskega princa Jurija. — Gosposka zbornica je sprejela podaljšanje vojaške postave. Pri tej priliki je rekel grof Leon Thun: obžalovanja vredni so evropski narodi, da so prisiljeni toliko za vojake žrtvovati; ali sred oboročancev neorožani biti ne smemo, temu bo le vseobčna vojska konec storila tako, da bodo opešani narodi sami radi drago orožje odložili. — Nemške škofije marljivo nabirajo denarjev za sv. očeta; št. Pöltenska je odposlala blizu 3000 fl. To je posneme vredno! — Železarijsko društvo v Judenburgu slabo gospodari, lani je imelo 140.000 fl. zgube, v rezervi je še le 360.000 fl. Ko bodo upravni svetovalci še te potrošili, tedaj bo konec društvu, delničarji pa si lahko s brezvrednostnimi delnicami nos obrišejo. Kranjska dežela dobi 18% deželne naklade zavolj povekšanih šolskih stroškov. Z Italijo se je sklenila nova kupčijska nagodba, ki obvelja 1. februarja. — Koroški liberalci nič niso zadovoljni s poslancem Jeserniggom, ker večno doma čepi namesto da bi šel v dunajski državni zbor, v kateri se je izvoliti dal; poslali so mu nezaupnico. Bržčas se bo g. Jesernigg za ovo nezaupnico malo brigal. — Ogerski minister Szapary stoji pred dvermi judovskega barona Rothschilda in prosi, naj mu ta nekoliko milijonov na posodo da za ubogo Ogersko! Slovake trpinčijo Magjari najbolj; jihovej Matici so pobrali vse premoženje in je rabijo za se. Sedaj je umrl Slovak g. Jan. Martinek ter Slovaškej Matici volil 100.000 fl. Bržčas bodo tudi ta denar Magjari pograbili. Dostavimo še dnes, da ogerski minister Pauler izdeluje postavo, po kateri bodo vsi učitelji v 3 letih morali toliko znati magjarski, da bodo v magjarščini učili otroke; če ne, zgubijo službo. Hrvatom sta umrla 2 pridna poslanca: Jakič in Mesič, s bosenskimi in hercegovinskimi odličniki pa delajo na to, da bode Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Hrvatska in Slavonija ena dežela z enim deželnim zborom. Bog daj! V Sarajevu je začela s 1. jan. poslovati nova cesarska deželna vlada. Načelnik je vojvoda Württemberg. Vladini list izhaja v hrvatsko-srbskem jeziku, tiskan v latinici in cirilici; novih žandarjev ima 3500 mož na razpolago. Pri Vranduku so pionirji napravili za stezo 53 metrov dolgi „tunnel“. Slišati je, da so 3 divizije pripravljene mahnti proti Novemupazarju!

Vnanje države. Italijani močno rovljejo v Albaniji, katero hočejo Turkom vzeti. Listi pravijo, da Avstrija tega ne bo dovolila. To kaže na boj proti Italiji. — Nemški Bismark boče colnino na tuje blago tako povzvišati, da bo mu dajala po 70 milijonov na leto. Za toliko hoče potem dačo pri zemljiščih znižati. To je prav pametno! Menj pametno pa je, da preganjanja katoličanov še ne misli ustaviti. Francoskih republikancev glavač in freimaurer Gambetta je precej v zadregi. Očitajo

mu, da je ob času pruske vojske kot minister ukradel 264 milijonov. V Španjskem hudo vre, ravno tako, kakor na Laškem. Republikanci strežejo kraljema po življenju. Na Ruskem so morali več vsenčlišč zapreti, ker so dijaki preveč razsajali. Angležem je lani morje razbilo 1500 ladjij, škoda se ceni na 64 milijonov. Rumuni so od evropskih velevlad prisiljeni Judom priznali državljanske pravice. Dolgo so se proti tej nesreči branili. Bolgari v Macedoniji se hrabro vojskujejo zoper Turka in so nesrečo pred Melnikom popravili. S pomnoženimi četami stojijo pred njim. V Carigradu je zopet bila krvava rabuka. Izstradani vojaki in drugi reveži so začeli po mestu ropati in klati. Sultan je punt komaj zatrl. Angleži so ta teden grdo legali in poročali, da so vzeli v Afganistanu mesto Dželalebad in da bodo kmalu mir sklenoli s Jakub-Khanom, sinom pobelega vladarja, ter pridobili velik kos zemlje. To je zlegano. Dželalebad so sicer vzeli, toda dalje si ne upajo. Jakub-Khan ni prišel k njim, ampak se pripravlja močno na boj. Vojska se še le prav za prav začne. Rusi zbirajo v Taškentu veliko vojsko, a ne vé se prav, ali proti Kitajcem ali proti Angležem!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

IV. Župan v Vuki je brž razdelil med nas številkke onih hiš, v katerih nam je bilo prenočiti. Meni se je takoj tamošnji učitelj uljudno ponudil, da mi če drage volje pokazati stanovanje, pripravljeno pri ondodnem poštemem cerkovniku v majhni pa snažni sobici, kjer sem našel skromno pohištvo obstoječe iz posteljce, mizice in stolea. Čo beli steni pa je viselo mnogo prav čednih pedobie, kakor: Mater dolorosa, Ecce homo, Jezusovo krščenje v Jordanu, sv. Mihael, sv. Ignacij, Jezus zdravje bolenikov s českim podpisom: „W aëm byl život“ (Jan. 1, 4) in edna vekša slika v zlatih okvirih, predstavljajoča nebeški raj „das Paradies“. Na višini kraljuje v svojej nebeškej gloriji presveta Trojica, na desni in levi strani obdana od nebrojne množice angelčkov, od katerih edni popevajo, drugi na harpe igrajo in tretji molijo. Za angelji stojé brezštevilne vrste izvoljenih starega in novega zakona: očakov, prorokov, kraljev, mučnikov, spoznavalecev, devic, papežev, škofov, mešnikov, menihov, nun, kmetov, beračev, ovčarjev, katerim vsem se pozna na obrazih neizmerno, ker nebeško veselje. Ali „majstor“ od podobarjev! Kamo pa si postavil može v vojaški obleki, da ni nobenega najti niti med najposlednjimi, ki že skoro trona božjega videti ne morejo, ker so njim drugi na poti? Taka samopridna misel mi je šinila v glavo, ko sem ogledoval te nebeščane, ki

so zastopali skoro vse meni znane stanove, le od vojaškega ni bilo ne duha ne sluha. Takega razločka menda vendar ne bode v nebesih? Bog ne daj! Popoludne ob treh je bil skupen obed za častnike, pripravljen pri tukajšnjem mesarju in edinem gostilničarju. O tem možu sem uže v Oseku po novinah čital, da je hotel nedavno svojo ženo zaklati. V Vuko dospevši zvedel sem koj, da je ta vest sicer žalostna ali resnična. Zunanost tega gospodarja res ni prikupljiva. Lasje so mu kodrašti, čelo temno zgrbančeno, oči nemiruo semo tamo švigajoče, mršave brke pod nosom, kakor ostra krtača, in kedar se posilno nasmeji, zdi se ti, da vidiš zobe — tigra, krvoloka. Žena njegova, katerej je z nožem vrat globoko prerezal, ležala je ranjena in bolna, v licu bleda kakor zid, ravno pri onem posestniku, pri katerem je bilo meni stanovanje odločeno. Učitelj sosedne občine, vprašan, kako se morejo take reči pri bogatej hiši goditi, mi je hladnokrvno odgovoril: kakov mož, takova žena. Eden greši na tej strani, drugi na drugej. Vrhu tega še mož, kakor mesar, ne pozna razločka med človekom in živaljo. Kakor, če se je pripravljaj, da zakolje tele, tako si je tudi priredil nož, ko je zgrabil ženo in jej zasadil jeklo v vrat, kateri bi njej bil brez dvombe odrezal, ko bi ne bili reve domači ljudje divjaku iz krempljev iztrgali. Kaj ne, da je bilo veselje obedovati pri takem ošterijašu, katerega so imeli čez dva dni žandarji odgnati, ter ga izročiti pravici v železne roke? Pili smo slabo, a jedli še slabeje, zato pa tem dražje plačali. Dva dni me je po teh prestanih jedilih glava bolela; kako se je denarnej mošnji godilo, nečem niti besedice žgniti. Po obedu stopim po vasi, da si jo nekoliko ogledam. Vuka šteje okoli 60 hiš in 600 prebivalcev in leži v prijazni dolini ob pritoku „Vuka“, ki je bila neki že Rimljanom znana (fluvius Hiulca) radi svojih močvirjev. Napenjali so vse sile, da jih usušé in redice uredijo. Starin iz onih davnih časov nahaja se nekje še obilo v tej okolici. V poznejši dobi, posebno za turškega nasilstva in gospodarstva, zanemarjena so bile naredbe rimske, in Vuka je zopet postala velika nadloga za te kraje. Na sredi dolge vasi stoji majhna sv. Jožefu posvečena cerkvice, podružnica fare Ponitovce. Revna je in prav potrebna poprave, ki se bode k letu pričela po sodbi in nadah njenega cerkovnika. Po vrtovih so razna drevesa kar pokala in se šibila najlepšega in najplemenitejšega sadja.

Drugega dne 31. julija na prelepi god sv. Ignacija mislili smo ob petih zapustiti Vuko. Ali ko se prebudimo, dežilo je, ali kakor pravijo Slavonci: padala je kiša, kakor bi lilo iz škafa. Da si le izpod kapa stopil, bil si moker ko miš. Na cesti se ti je vdiral, da bi si lahko obe nogi spahnil. Vojski pešaki so gazili po debelem blatu, kakor po visokem snegu. Vse obnebbe bilo je edna črna megla, ki nam je protila popolnoma pot za-

staviti. Kteri smo sedeli na vozovih, tiščali smo se drug k drugemu, govorili pa nič. Vsak je premišljeval le svojo osodo in le lastnim vsakojakim mislim se udajal ne maraje za sotovarše, ki so zaviti v težke plajšče in smrdljive dežne kabanice kručali na svojih sedežih, kakor ponočni strahovi. Lepe kraje, kakor: Širokopolje, Sanico in druge smo zadeli, ali v takem neugodnem vremenu nismo se za nje niti zmenili ne. O poludne došli smo lačni, od glave do nog blatni in mokri, nekateri celo bolehati v Djakovar. Vsak je skušal, da pride brž ko brž pod streho. Vsaj ni hotelo silno deževje niti za minutico prenehati. Mestjani so gledali kroz line, vrata, strešna okna, kroz hodnike in koridore ter so nas srčno omilovali. Hvala Bogu! jaz sem kmalu pregazivši dolgo blatno ulico našel svoje stanovanje, ki mi je bilo odločeno pri vrlem mestnem župniku in dekanu, doktorju bogoslovja in modroslovja g. Voršaku, katerega ljubeznjivi starši so me lepo sprejeli in še lepše pogostili, tako da sem si v kratkem sključene ude poravnal. Učeni g. parok (župnik) je študiral 7 let v Rimu, kder je njegov brat, marljiv hrvatski pisatelj, kanonik v zavodu sv. Hieronima. Pri sinu v Djakovaru stanujeta stara oče in mati, — presrečna roditelja, ki imata tako izgledne otroke. Tretji sin je bogat in čislán trgovec v Beču; hčer edina pa vestna učiteljica v Oseku. Družina je iz mesteca Iloka doma in se piše pravo Dvoršak; nemški bi bilo Hofbauer. Sloviti menih Klement Maria Hofbauer, ki je toliko let na Dunaju blaženo deloval, zamenjal je svoje slavjansko ime Dvoršak v nemško Hofbauer. G. župnik zajedno škofovski svetovalec ima izborna knjižnico, v katerej najdež najznamenitejša stareja in noveja slovstvena dela za vse stroke bogoslovskih ved, modroslovnih znanostij pa tudi za druge študije. Drago mi je bilo muditi se v teh prostorih, kder so se leskatali raz čednih polie vелеcenji duševni proizvodi nedosegljivih cerkvenih velikanov in mojstrov, pred katerimi velja: humiliate capita vestra, ponižajmo svoje ohole prazne glave. Proti večeru se je k sreči nebo zvedrilo. Zato se podam z g. župnikom v novo stolno cerkvo Djakovačko. O krasota in divota, ki mamite in jemljete človeku pogled! Tukaj se mora vsakdo počutiti navdušenega, zavzetega za čast in slavo božjo. (Dalje prih.)

Smešničar 1. Kateket vpraša otroke v šoli: „Kako so pa vedli modri na jutrovem, da je rojen Odrešnik svetá?“ Brž se eden fantov odreže: „V kalendar so pogledali.“ — J. U.

Razne stvari.

(Milostljivi knez in škof) so 40 fl. od obresti 1000 fl. kateri znesek so družbi duhovnikov darovali, vendar podeljenje sebi pridržali, podarili č. g. G. Zabukošku, župniku v Žičah, ki za blagodušni dar javno izreka svojo najprisrčnejšo zahvalo!

(*Svitli cesar*) so po povodnji nesrečnim Logačanom na Kranjskem podarili 3000 fl.

(*Lehko hrvaščine naučiti*) zamore se, kdor si naroči „Novicam“ ali „Slov. Gosp.“ podobne „Pučke Novine“ v Zagrebu. List izhaja vsako soboto na celi poli in stane za $\frac{1}{4}$ leta 1 fl. 15 kr.

(*Grof Nugent*) grajščak v Haus am Bacher pri Mariboru je na sveti den 36 ubogih šolarjev iz Hoče in Slivniške fare z novimi oblačili oblekel in tudi lepo pogostil. Bog plati!

(*Iz Dola pri Hrastniku*) poizvemo, da je tamošnji pridni župan, g. France Drnovšek umrl. Županil je 28 let, ves čas od l. 1850. Naj počiva v miru!

(*Drameljaska župnija*) razpisana je do 25. jan. t. l.

(*Č. g. Fr. Ozmeč*) je imenovan za župnika pri sv. Mariji v Würmbergu.

(*Spremembe pri učiteljih.*) G. Luka Lautar, učitelj na pripravnišču v Mariboru dobil je 1. peteroletnino, v Šoštanju osnovali so obrtniški kurz.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. g. Beljšak 11 fl. (ust. dpl.), — Vraz Jož. 10 fl. (ustn. dpl.), — Žehel 11 fl. (ustn. in letn. dpl.). — Cobelj 11 fl., — Kocuvan 12 fl., — Pirkovič 5 fl., — Kolarič 3 fl. — Letnino so vplačali: Hribovšek 2 fl. Vraz Janko, Ferik Mat., Zabukošek, Žičkar, Brglez in Feuš po 1 fl.

Listi št. uredništva. Dopisi iz Slov. Bistrice in Ribnice prihodnjič, dopis od sv. Vida pri Ptuj se ne objavi, ker bi celo faro prav nepotrebno razžalil. G. C. Spremembe v Lav. škofiji objavljamo vselej, kedar je takih kaj. Neimenovani v R. Dražbe tirja mnogo naročnikov, Vi jih nečete. Vsem ne moremo ustreči!

Loterijne številke:

V Trstu 28. decembra 1878: 41, 50, 39, 37, 75.
V Lincu " " " " 30, 19, 40, 41, 13.
Prihodnje srečkanje: 11. januarja 1879.

PONUDBA.

Dve deklici, gospodični se sprejmete na prekrbovanje in poduk v šivanju in risanju za prirezovanje, v izdelovanju perilne in druge obleke. Kdor želi, se mu tudi obleke prirežejo in zložijo. Obleči za deželo izdelani iz seboj prinesene robe se prodavajo po 2 fl. in više. Ondi se dobivajo tudi obrazci za prirezovanje. V Mariboru, Schillerstrasse št. 6 pritleh, na desni strani od velikih vrat!
3—3

Medicine in kirurgije doktor, g. Gorišek, daje na znanje, da je od vojakov, kjer je kot nadzdravnik služil, nazaj prišel in bo kakor poprej v svoji hiši št. 103 na velikem trgu v Celju zdravil vsakovrstne bolezni.

NAZNANILO.

Podpisano ravnateljstvo si dovoljuje p. n.

društvenikom vzajemne zavarovalnice v Gracu uljudno naznaniti, da se vplačevanje društvenine za leto 1879 prične 1. januarja 1879, katero zamorejo vselej poravnati ali pri ravnateljstvenki blagajnici v lastni hiši zavoda v Gradcu, Sackgasse h. št. 18/20., ali pa pri distriktnih komisarijih.

Tisti p. n. društveniki, kateri so svoja poslopja uže l. 1877 dali zavarovati in še dalje pri našem zavodu zavarovani biti namislijo, dobijo delež od v imenovanem letu prigospodarjenega dobička, vsak po 10% ali deset odstodkov od društvenine za leto 1879 predpisane, tako da bo

vsak taki zavarovanec leta 1879 za 10% znižano društvenino imel plačati.

Ob enem priporočuje ravnateljstvo

zavarovalni oddelek za pregibne reči

ter svetuje proti ognju zavarovati: pohištva, živino, zrnje, seno, mašine, vsakovrstne pridelke, zaloge blaga itd. potem zavarovanje zrcal zoper poškodovanje po ognju ali po vbitju!

Ravnateljstvo
vzajemne zavarovalnice proti ognju
v Gradcu.

3—3